

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

ROČNÍK IV Číslo 4 VELKONOČNÉ 1996

*JEŽIŠ je PÁN...
nad životom a smrťou*

Farská kronika

od 9. 2. do 10. 3. 1996

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Róbert Harinek
Lukáš Gombár
Daniela Chovančíková
Patrik - František Kundla
Filip Greguš
Ján Svitok
Frederika Ragulíková
Adrián Baláž
Nikola Melišková
Monika Tulíková
Tatiana Bátorová
Martina Repková
Kristián Málík
Daniela Hanusová
Monika Mištinová

Martin Parizek
Róbert Oravec
Patrik Kúdela
Iveta Urbanovská
Viktória Gerdenichová
Andrea Dubovcová
Martina Kováčová
Tomáš Stotka
Denis Perniš
Kristína Ondrejková
Adriána Herdová
Livia Gürtlerová
Jakub Gaži
Adriana Zindlerová

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva:

Karol Kostély a Božena Mojžišová
Miroslav Chudý a Blanka Dobešová
Vladimír Pös a Silvia Peniašková
Miroslav Tupý a Andrea Ilanovská
Dušan Hanus a Miriam Marečková
Marián Čajkovič a Silvia Senková
Jozef Dubovec a Andrea Stopková
Milan Almáš a Martina Poliaková
Milan Murgač a Katarína Černayová

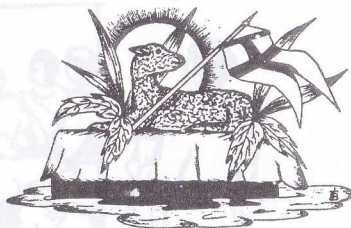
S kresťanskou nádejou sme sa rozlúčili so zomrelými:

Mária Čičmancová 84 r.
Július Duračka 74 r.
Michal Dolnák 56 r.
Július Gregora 88 r.
Ladislav Meliško 71 r.
Rudolf Drozd 58 r.
Viera Luptáková 76 r.
Vojtech Baláž 80 r.

Anton Kováčik 64 r.
Jozef Mäsiar 38 r.
Ernest Gregor 74 r.
Elena Pavlačzková 68 r.
Ján Petrus 68 r.
Ladislav Hošoff 82 r.
Ing. Karol Pavlovič 69 r.
František Černay 83 r.

Odpočinutie večné daj im, Pane, ...

Ježišova obeta

Ježiš pretrpel všetky druhy bolesti. Jeden z jeho apoštolov ho zradil, druhý odprisahal, že ho vôbec nepozná a ostatní, s výnimkou Jána, sa zo strachu rozutekali ...

Sklamal sa aj v ľuďoch, ktorí obdivovali jeho zázraky, s nadšením ho počúvali a manifestačne vítali pri vstupe do Jeruzalema. Potom sa domáhali jeho smrti a pod krížom sa mu posmievali ...

Najťažšia však bola tárcha vín, ktorú Ježiš vzal na seba. Nie pred veľradou a pred Pilátom. On, ako človek, reprezentoval pred Bohom celé ľudstvo. On, ktorý nemal ani najmenšiu osobnú vinu, prijal všetky hriechy a zločiny celého ľudstva. To si ťažko môžeme predstaviť. Ale kto z nás by bol ochotný solidárne vziať na seba čo len jeden odporný zločin! (porovnaj Flp 2, 6-8 a Mk 10, 45)

Boh žiada od nás ľudí, iba jedno: aby sme sa navzájom milovali, a tým dokazovali lásku k Bohu. Ježiš tento príkaz splnil do dôsledkov. Neprestal milovať ani tých, čo mu kruto ubližovali. Obvyklá ľudská reakcia na úmyselné ublíženie je snaha vrátiť bolesť za bolesť.

Keby bol v Ježišovi len na zlomok sekundy vzbĺkol hnev, celý vesmír sa mohol premeniť na prach. Veď aj v poviazaných rukách mal stále božskú moc.

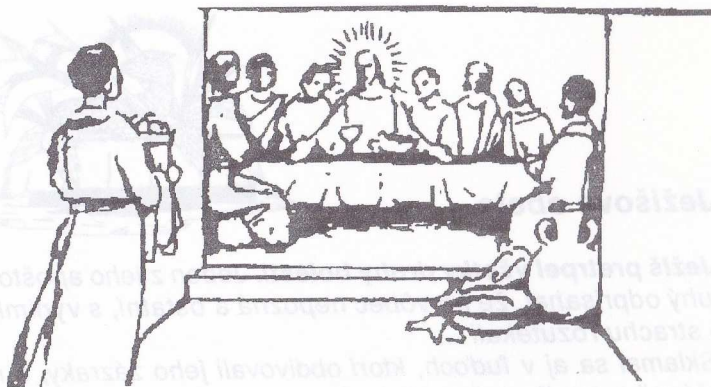
Ježiš reagoval zachraňujúcou láskou práve voči tým, čo ho týrali. Aj ich túžil priviesť do nebeského kráľovstva. Jeho láska k nám, ľuďom sa pod ranami nezmenila, ale práve v týchto strašných chvíľach vyvrcholila prosbou: **Otče, odpusť im!** (Lk 23, 34).

Ježiš ako reprezentant hriechneho ľudstva, ocitol sa na druhom brehu priepasti, ktorú vytvára hriech. Jeho úlohou bolo preklenúť túto priepasť. V hroznom stavě úplného fyzického oslabenia a duševnej trýznenosti z odlúčenia od Boha, mocným hlasom zvolal: **"Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?"** (Mk 15, 34)

Oslovenenie "m ô j" vyjadruje dôverný vzťah. Ježiš, ako jeden z nás, obťažovaný všetkými našimi vinami, postavil svojou láskou k Bohu **MOST** ponad priepasť hriechu. Miera bolesti, ktorú sme mu spôsobili, dokazuje veľkosť jeho lásky. **Náš brat JEŽIŠ nás vykúpil svojou LÁSKOU.**

Spracoval podľa M. M.: Komu máme veriť ?

Ján Bednár, dekan

Zelený štvrtok

- ustanovenie Eucharistie a kňazstva

Pán Ježiš počas svojho života na zemi urobil mnoho zázrakov z lásky ku svojim stvoreniam. Na konci svojho pôsobenia ako posledný dar ustanovil na Zelený štvrtok dve sviatosti: Eucharistiu a kňazstvo.

Odvtedy sa na našej planéte Zem vo dne v noci bez prestania sprítomňuje obeta Pána Ježiša pri sv. omši. Na slová kňaza chlieb sa premieňa na jeho Telo a víno na jeho Krv. Pán Ježiš chce prijatím Eucharistie premieňať a uzdravovať môj aj tvoj život, kto ho príjme do úprimného a čistého srdca. Vieme, že život je ustavičná premena.

Na čo je potrebná premena môjho a tvojho života? Aby sme boli schopní žiť ako Božie deti v Božom kráľovstve. Kde je to Božie kráľovstvo? Všade. V tebe, vo mne, v každom človekovi, kde je slobodné pôsobenie Ducha Svätého. Duch Svätý v nás uskutočňuje to, čo nás Pán Ježiš učil.

Nechajme sa teda premieňať Ježišovým telom a krvou, aby našim životom bol vždy a všade oslávený náš nebeský Otec, ktorý nás tak miloval a stále miluje, že nám dáva vlastného Syna za pokrm na ceste do Božieho kráľovstva. Skús aj ty, drahý brat, sestra, prijať túto Božiu lásku v Eucharistii, a tak bude v tebe Boží život stále rásť.

KLANIAME SA TI, PANE, A DOBROREČÍME TI ...

V týchto posvätných dňoch nášho vykúpenia sa naše myšlienky mimoriadne vracajú k najväčšej dráme v histórii ľudstva, ktorá sa odohrala pred 2 000 rokmi.

Otriasla bolesťou ľudského pokolenia nad utrpením Božieho Syna, ktorý sa potupnou smrťou obetoval za spásu našich duší.

Úzkosť a krvavý pot, zrada, zmanipulovaný súd, nespravodlivý rozsudok a bolestivý pohľad, keď ho pribijajú na kríž. Ozveny úderov kladív, keď mu bijú kince do rúk a nôh. Do tvrdej skaly vsadený kríž - vysoký oltár nového zákona a na ňom visí KRISTUS, ako krvavá obeta. Z hlbokých rán vyteká krv a rozlieva sa po studených skalách.

Ústa zbierajú posledné sily, aby mohli sväté pery zavolať posledné: "DOKONANÉ JE." Hlava sa skloní, Ježiš odovzdá svojho Ducha nebeskému Otcovi.

I Panna Mária, ponorená do Božej lásky, ktorá vždy dôveruje, všetko znáša a všetko pretrpí, vytrvala až po Veľký piatok, a to až po "tretiu hodinu", keď Ježiš vyslovil svoje posledné slovo.

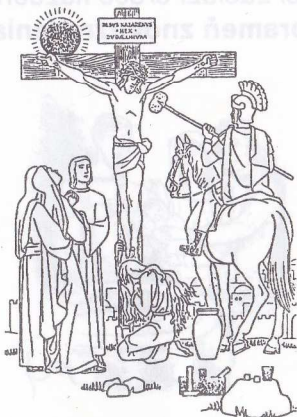
Toto všetko zapríčinila vina hriechu človeka a Boh vo svojej nekonečnej láske obetoval svojho Syna, aby nás zachránil od večného zatratenia.

To bol prvý Veľký piatok. STVORITEĽ nám vo svojej nesmiernej láske otvoril bránu do večného života, ak dokážeme robiť pokánie za svoje hriechy a usilovať sa žiť podľa Božích zákonov.

Božie milosrdenstvo voči ľuďom je mimoriadne veľké. Keď si toto uvedomujeme, s radosťou môžeme prežiť tieto najväčšie sviatky VÍTAZSTVA KRISTOVEJ SMRTI NAD ŽIVOTOM.

... LEBO SI SVOJÍM KRÍŽOM VYKÚPIL SVET.

Ján J.

Prameň života jubiluje

Je súčasťou každého farského chrámu. Miestom, pri ktorom sa každý z nás stal Božím dieťaťom, miestom, pri ktorom sa nám otvorila cesta do neba. **Krstiteľnica.**

Tá prievidzská by mala o čom hovoriť. Veď pri jej životodarnom prameni začali nasledovať Krista tisíce, ba desaťtisíce Prievidžanov.

Keď mešťania v 13. stor. postavili prievidzský farský kostol, bolo samozrejmosťou vybudovať i miesto, pri ktorom by sa vysluhovala sviatosť krstu. Bolo zvykom, že by to malo byť v niektorej z bočných kaplniek. Nevedno, kde krstiteľnicu postavili, pretože obe kaplnky sú dielom 15. stor. Vtedy sa už mohla nachádzať v južnej kaplnke, tak ako je tomu i dnes.

Pri veľkom rabovaní mesta v r. 1678 Thökölyovci vtrhli i do farského kostola a zničili všetko, čo sa dalo. Napokon kostol podpálili, a preto bolo nutné začať s jeho generálnou opravou.

Práve pred 300 rokmi - v r. 1696 - bohatší mešťan Mikuláš Bulla dal na vlastné náklady postaviť novú krstiteľnicu. I keď je v súčasnosti už trochu poškodená, na ľavom krídle dverí je stále zreteľne vidieť Krst Pána v Jordáne od neznámeho autora. Na pravom krídle je zobrazený pápež Silvester krstiaci cisára Konštantína. Napokon, dosvedčujú to i nápisy nad týmito obrazmi. A meno mešťana, ktorý sa pričínil o stavbu tejto dnes už nehnuteľnej pamiatky o rozmeroch 97 x 57,5 cm, i rok jej vytvorenia, možno ľahko vyčítať z chronostikonu vo vrchnej časti baptistéria.

Každá pamiatka v našom kostole si zaslúži pozornosť. Nezabúdajme ale, že tú najväčšiu si zaslúži srdce každého chrámu: Kristus vo svätostánku a potom prameň znovuzrodenia - KRSTITEĽNICA

M. P

Niet ho tu... Vstal z mŕtvych!

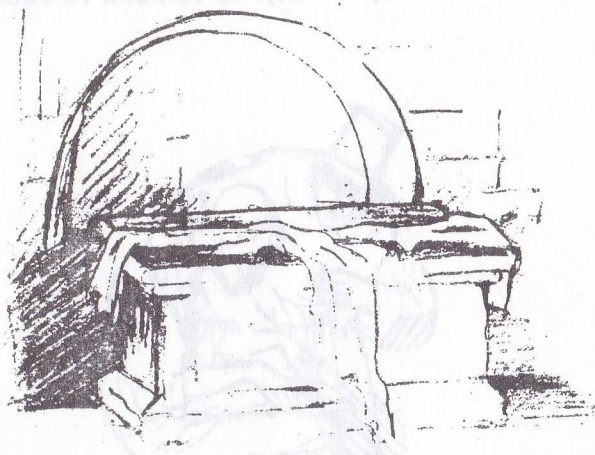
Aký to zázrak! Umučený a pochovaný Kristus Pán zvíťazil nad smrťou. To zmŕtvychvstanie, o ktorom hovoril ešte počas života na zemi, a ktoré v mysliach učeníkov vyvolalo mnoho otáznikov o jeho budúcnosti, stalo sa skutočným, a položilo základ našej viery. Viery, ktorá sa už po dve tisícročia opiera o tento fakt, a ktorá v Cirkvi združuje tých, ktorí "nevideli a uverili!" (porov. Jn 20, 29).

Kristova smrť na kríži neznamenal koniec jeho účinkovania. Stala sa začiatkom nového stvorenia. Tak, ako kedysi Boh povolal k bytiu, čo nejestvovalo (porov. Rim 4,17), tak v novom stvorení povoláva mŕtvych k novému životu. Tento život víťazí nad smrťou, a jeho pôvodca sa stáva cieľom pre všetkých, ktorí ho chcú dosiahnuť.

"Niet ho tu. Vstal z mŕtvych," oznamujú anjeli ženám. No nielen im. Toto radostné posolstvo každý rok zneje i nám. Prijmeme ho nielen ako tradíciu, ale ako skutočný živý odkaz, ktorý nás má posilniť, a ktorý nám vytyčuje správnu životnú cestu.

Nech zmŕtvychvstalý Kristus ožiari naše srdcia veľkonočnou radosťou, a svetlo jeho večnej slávy nech obnoví našu farnosť i celý svet!

M. Puvák

APOŠTOLSKÁ SLUŽBA CHORÝM

BRATOM A SESTRÁM V NEMOCNICI

V nedeľu 4. februára 1996 uplynulo 6 rokov, čo sa v našej Okresnej nemocnici v Bojniciach vo vestibule S-1 na prízemí začali slúžiť sv. omše pre našich chorých.

Pri jednej z návštev sa im prihovoril i náš veľvyslanec pri Sv. Stolici doc. MUDr. Anton Neuwirth. Pozdravil pacientov a pripomenul im slová Sv. Otca Jána Pavla II. pri jeho návšteve v našej vlasti: "Pápežovo srdce sa obracia s mimoriadnou láskou na chorých, často myslí na vás, váži si poklady vášho utrpenia a dar vašich modlitieb."

Záverom svojho príhovoru všetkých ubezpečil, že bude Sv. Otca informovať o našich chorých v Nemocnici v Bojniciach a osobne mu odovzdá od nich pozdrav.

Od tohoto pamätného dňa 4. 2. 1990 sa slúži v nemocnici Bojnice každú nedeľu sv. omša. Vysluhuje sa tu sviatosť zmierenia, rozdáva sv. prijímanie i po jednotlivých oddeleniach a izbách pacientom, ktorí sú pripútaní na lôžko.

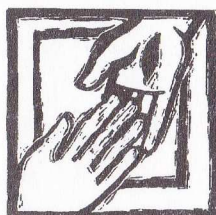
Mgr. Karol Šušoliak aktívne zabezpečuje pre chorých katolícku tlač, spoločne sa modlí s pacientami a počas týždňa na požiadanie roznáša vo večerných hodinách sväté prijímanie.

Touto apoštolskou službou našim chorým, trpiacim bratom a sestram účinne pomáhame niesť kríž - spájať sa s trpiacim Kristom, vlievať im radosť do duše, v nádeji na odmenu vo večnom živote.

Ján J.

Ježišove rany nás uzdravujú

Nech sú zvelebené Tvoje sväté rany, Pane, z ktorých prúdi na nás Tvoje milosrdenstvo, odpustenie našich vín.

Nech je zvelebená Tvoja svätá rana na pravej ruke, ktorá nás stále žehná.

Nech je zvelebená Tvoja svätá rana na ľavej ruke, ktorá nás dvíha, keď sme padli do tmy hriechov.

Nech je zvelebená Tvoja svätá rana na Tvojom boku a srdci, z ktorého vytryskla krv a voda, ktorá nás obmýva, očisťuje a posväcuje.

Nech je zvelebená Tvoja svätá rana na pravej nohe, ktorá kráčajúc na zemi vždy plnila Otcovu vôľu.

Nech je zvelebená Tvoja svätá rana na ľavej nohe, ktorá sa ponáhľala vždy na pomoc k núdzným a hriešnym.

Nech nás uzdravia, prosím Pane, Tvoje sväté rany, aby si Ty v nás mohol chodiť po tejto zemi.

E. P.

OZNAM:

• *Farská knižnica, v budove Rím. kat. farského úradu v Prievidzi je otvorená nasledovne:*

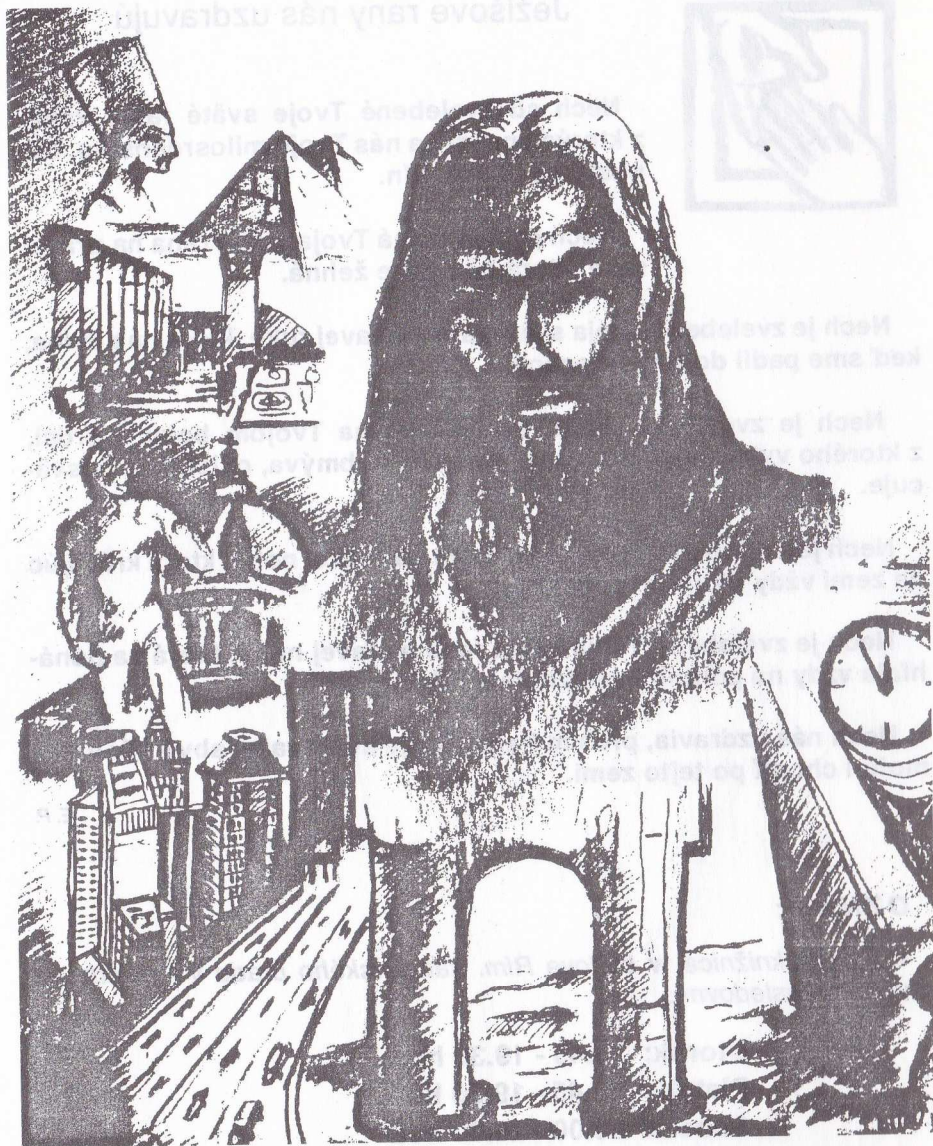
Utorok: 18.45 - 19.30 hod

Piatok: 18.45 - 19.30 hod

Sobota: 19.00 - 20.00 hod

Nedeľa: 19.00 - 20.00 hod

V ostatnom čase je možnosť vypožičiavania si kníh len po dohode s pracovníkom, povereným vedením knižnice.

Ježiš je bránou. Vchádzať touto bránou znamená vziať na seba kríž. Ale každý si môže byť istý: je to prístup do milujúceho Božieho bezpečia, v ochrane dobrého Pastiera.

Božie milosrdenstvo

Božie milosrdenstvo sa v celej svojej plnosti zjavuje v Kristovej smrti na kríži. Otec prijíma túto smrť ako svedectvo, že jeho milovaný Syn sa pre spásu bratov úplne podriadil Jeho vôli.

Modlime sa Ruženec Božieho milosrdenstva:

NA ZAČIATKU: Otče náš ...

Zdravas, Mária ...

Verím v Boha ...

NA ZRNKÁCH OTČENÁŠA:

Večný Bože, obetujem ti Telo a Krv, Dušu i Božstvo tvojho najmilšieho Syna a nášho Pána Ježiša Krista za odčinenie našich hriechov i hriechov celého sveta.

NA ZRNKÁCH ZDRAVASOV:

Pre jeho bolestné umučenie maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom !

NA ZAKONČENIE (tri razy):

Svätý Bože, svätý Mocný, svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami i nad celým svetom !

JEŽIŠU, dôverujem v teba

Dnes na slovíčko ...

s doc. Antonom HLINKOM

Dňa 16. februára 1996 navštívil našu farnosť vzácny hosť docent Anton HLINKA. Vo farskom kostole sv. Bartolomeja slúžil večernú sv. omšu. Po nej sa v zaplnenej aule VŠDS stretol s občanmi a mládežou mesta. Pri tejto príležitosti sme mu položili niekoľko otázok.

* ODKIAĽ POCHÁDZATE ?

Narodil som sa vo Valaskej Belej a tam som strávil prvé roky života. Aj celé citové pozadie patrí k tomu kraju. Vždy sa k nemu vraciam. Bol tu okres Prievidza a naši predkovia chodili všetky dôležité veci vybavovať do tohto mesta. Keďže nebolo priemyslu a možností práce, odchádzali otcovia rodín hľadať robotu zväčša na Považie, aby mohli užívať rodiny. Bolo nás 6 detí. A vtedy, keď som sa ja narodil, mal už otec obchod v Považskej Bystrici. Tam potom privinul deti jedno za druhým. Bol som z detí predposledný. Nakoniec sme sa všetci odsťahovali do Považskej Bystrice. Opakujem: veľmi rád sa vraciam sem v myšlienkach aj osobne.

* ČO JE KRÉDOM VÁŠHO ŽIVOTA ?

Zájmy Božie - cirkevné. Preto píšem, aj hovorím, a to je náplň môjho života. To je moja radosť, nádej i láska. Pán Boh mi je všetkým vo všetkom.

* ČO ODKÁŽETE NAŠIM MLADÝM ?

SKÚSTE TO S JEŽIŠOM . Uvidíte, že Váš život bude krajší. Tí, ktorí Pána Boha hľadajú, **nech sa modlia túto modlitbu:**

Pane Bože, ja ešte nie som celkom presvedčený o tom všetkom, čo hovorí Tvoja Cirkev, akosi mi to ešte nejde. Ale, ak si, a počuješ ma, daj mi to vedieť svojou blízkosťou. Daj mi to cítiť svojím pokojom. Daj mi presvedčenie, že si, a že ma možno čakáš, a že ma prijmeš takého, aký som.

Nech Vás Boh žehná múdrosťou a silou Ducha Svätého.

Ďakujeme za rozhovor !

Anka a Katka

PROGRAM BOHOSLUŽIEB

1996	Farský kostol	Piaristický kostol	Veľká Lehôtka
Zelený štvrtok	18.00 1. sv. prijímanie 17 dospelých	18.30	17.00
Veľký piatok	18.00	18.30	17.00
Biela sobota	18.00 krst 18 dospelých	18.30	17.00
Veľkonočná nedeľa	7.30, 9.00, 10.30 a 18.00 v Mariánskom o 9.00	6.45 9.30 11.00	10.30 Hradec o 9.00
Veľkonočný pondelok	7.30, 9.00, 10.30 a 18.00 v Mariánskom o 9.00	6.45 9.30 11.00	7.30, M. Lehôtka o 9.00

Láska moja

*Na Golgotu nesiem
denne tvoj kríž
stvorenie moje
vo viere, láske
i nádeji
strieram bolesť,
žiaľ,*

*pre spásu milovaných
na kríži Som zomrel,
pre lásku
k tebe
slávne
z mŕtвых vstal.*

Anka G.

Viete už o tom, že:

Príprava na krst vo farskom kostole:

- 10.4. - nácvik o 16.00 hod (na krst 12.4.)
- 11.4. - nácvik o 16.00 hod (na krst 13.4.)

V deň krstu o 17.00 hod nech prídu deti a krstní rodičia k sestričkám. Rodičia a krstní rodičia sa môžu vyspovedať od 16.30 hod.

- 12.4. - krsty detí z 3. roč. ZŠ
- 13.4. - krsty detí z 4. - 8. roč. ZŠ

20.4. je príprava detí z 3. roč. ZŠ na 1. sv. prijímanie vo farskom kostole o 11.00 hod pre žiakov ZŠ Mariánska, Rastislavova, Malonepcalská, Energetikov, Novackého, Dobšinského, Poľná, Falešníka o 13.00 hod pre žiakov ZŠ S. Chalupku I., II., III., Ondrejova, Šafárikova.

Doneste si so sebou podpísané zošity katechétom. Nech prídu aj rodičia, aby počuli odpovede svojich detí.

27.4. o 11.00 hod je pre žiakov 4. - 8. roč. ZŠ, pripravujúcich sa na 1. sv. prijímanie, písomná previerka ?
Doneste si so sebou zošit, podpísaný katechétom.

- Srdečne vás pozývame na prežitie Veľkonočného tajomstva:

**VELKÁ NOC ROKU 2 000, alebo ČO BY SA STALO,
KEBY ŽIL JEŽIŠ PRÁVE DNES ?**

Kedy?

Presne na deň dovriešenia úžasného Božieho plánu dňa **7. apríla 1996 o 16.00 hod. v kostole sv. Cyrila a Metoda v Lehote pod Vtáčnikom.**

Účinkujú mladí z Lehoty p./Vt. a hudobná skupina SPRAY.

Pridte aj vy prežiť netradične

Veľkonočné tajomstvo.

ZDOLALI sme TO

V stredu cez jarné prázdniny bol mládežnícky výlet na Vyšehrad. V Nitrianskom Pravne sme sa pomodlili krížovú cestu. Stretol nás aj pán kostolník Málik. Cesta bola namáhavá najviac preto, že bolo veľa snehu. Po ceste sme sa hrali hru na slová, ktoré sa nemohli hovoriť. Výstup mal systematiku: jedni išli vpredu a robili chodník pre druhých. Z vrchola bol pekný výhľad a na čistinke guľovačka, kde to schytl skoro každý. Najviac "vyvádzali súrodenci". Cesta späť do N.Pravna ušla veľmi rýchlo, no len tak-tak sme stihli vlak domov. Do vrcholovej knihy sme napísali: Vyjsť hore je drina, ale oplatí sa to.

Mirco

CEZ BARTOLOMEJ DO RÍMA

Dňa 24.3.1996 boli na detskej sv. omši vylosovaní víťazi súťaže "Cez Bartolomej do Ríma." Za prítomnosti p.J.Patroviča, majiteľa cestovnej kancelárie SLOVAKOTRANS, p. kaplána D. Horvátha a našich redaktorov sa nimi stali: **Monika Jancková, Ondrejova 4/3, Prievidza** a **Michaela Vozíková, Clementisa 11/1, Prievidza**. Okrem toho sa redakcia rozhodla odmeniť ďalších piatich čitateľov knižnými odmenami:

1. Š. Morávek, Záborského 6, Prievidza, 2. M. Kolarčíková, Štúrova 7, Hanušovce n/Topľ. 3. Rod. Bubnášová, A.Kmeťa 27, Prievidza, 4. M. Schwarz, Bakalárska 38/4, Prievidza, 5. A. Palasthyová, Lúčna 28/7, Prievidza.

Do súťaže bolo zaradených **61 čitateľov**, ktorí správne odpovedali aspoň na 3 otázky. Správne odpovede: **1. Počas svojej 66. apoštolskej cesty v dňoch 30. 6. - 3. 7. 95 na Slovensku navštívil Svätý Otec pápež Ján Pavol II. tieto mestá: Bratislava, Nitra, Šaštín, Košice, Prešov a Levoča. Okrem toho pobudol i vo Vys. Tatrách. Odlet bol z Popradu. 2. Občianske meno Sv. Otca je Karol Wojtyła. Narodil sa 18. mája 1920 v poľskom mestečku Wadowice. 3. Bazilika sv. Jána v Lateráne bola posvätená 9. 11. 324 po Kr. 4. Chrám sv. Petra v Ríme je dielom vrcholnej renesancie. Podstatná časť jeho stavby spadá do 15. a 16.stor., kedy sa začalo rodiť baroko. Vzhľadom na to, že otázka nebola jasne formulovaná, pripúšťame za správnu odpoveď aj ranné baroko, príp. prechod medzi renesanciou a barokom.**

Touto cestou ďakujeme p. Jozefovi Patrovičovi, majiteľovi cest. kancelárie SLOVAKOTRANS, za sponzorovanie hlavnej ceny tejto súťaže.

CK - SLOVAKOTRANS

pozýva veriach na pútnické a poznávacie zájazdy

ASSISI - RÍM - NETTUNO - BENÁTKY (7 dní)   **cena: 2 490 Sk**
3x ubyt. v 2-lôžkových izbách, termíny: 21.- 27. 4. 1996, 5.- 11. 5.1996,
16.- 22. 6. 1996

TURÍN - LA SALETTE - LURDY - PADOVA (9 dní)   **cena: 3 980 Sk**
3x hotel. ubyt. s raňajkami, termín: 18. - 26. 5. 1996

TURÍN-LA SALETTE-LURDY-FATIMA-MONTSERRAT (14 dní)
6x hotel. ubyt. s raňajkami, termín: 18. - 31. 8. 1996   **cena: 6 950 Sk**

V cenách zájazdov je doprava, poistné, ubytovanie a sprievodca CK.

Informácie v **CK - SLOVAKOTRANS**, Jozef PATROVIČ
Astrová 8, 971 01 Prievidza, tel.: 0862/373 33.

GOTIKA

Farský kostol si zachoval pôvodný tvar iba v ranogotickej svätyni. Sieťová klenba, ktorou je presbytérium (svätyňa) zaklenuté, pochádza z obdobia neskorej gotiky. Okrem toho i obvodové múry kostola, jadro veže, sakristia a obe kaplnky sú dielom 14. a 15. storočia. Loď kostola prešla mnohými zmenami, lebo jej pôvodný gotický strop, ktorý bol z dreva, podliehal prirodzenému poškodeniu i živelným pohromám. V druhej polovici 15. stor. boli postavené bočné kaplnky, ktoré tak dali pôdorysu chrámu tvar kríža. Súčasne sú dôkazom prosperity mesta v tom čase, dôkazom, že sa mešťania mohli dovoliť pustiť sa i do takej nákladnej investície, ako bola stavba kaplniek. Loď bola zaklenutá valenou klenbou s lunetami a južná kaplnka a sakristia majú gotickú krížovú klenbu.

Interiér sa nezachoval v pôvodnom stave, ale zachovali sa niektoré gotické kostolné predmety, ktoré sa po štyroch, či piatich storočiach dajú používať. Ide najmä o 3 tepané kalichy pochádzajúce z prelomu 15. a 16. stor. s vyrytými nápismi (na jednom z nich je čitateľný rok 1500), neskorogotické cibórium z prvej pol. 16. stor., pacifikál zo zač. 16. stor., umelecky náročne zhotovená kadidelnica so striebornou loďkou (naviculou) a vzácna mriežka na pastofóriu, neskorogotická z 15. stor. V tom čase boli uliate aj zvony na vežu kostola. V kanonických vizitáciách sa spomína, že jeden zo zvonov pochádza z r. 1111 a bolo na ňom napísané: *Ave Maria gratia plena dominus tecum ora pro nobis Filium tuum. S. Math, S. Lucas, S. Marcus, S. Joan.* Ďalšie zvony boli zhotovené v r. 1451 a 1504. Na veži prežili 4 storočia, až sa napokon stali obeťami 1. svetovej vojny.

Najkrajšia neskorogotická umelecká pamiatka farského kostola je monštrancia, ktorú Prievidzi daroval syn kráľa Mateja Korvína - Ján. Ide o krásnu ukážku zlatníckeho a a tepečského umenia z roku 1510. Vysoká gotická stavba (116,5 cm) zaraďuje monštranciu medzi prvé vôbec, lebo tieto sa začali objavovať v cirkevnej praxi koncom 15. stor. Vtedy sa začali vyradovať zastaralé pastofóriá, z ktorého jedno vidíme dodnes vo farskom kostole na severnej strane svätyně. Monštrancia je zhotovená zo striebra a celá je pozlátená. Takmer celá je vyzdobená. Podporné pilieriky sú krútené, ozdobné striešky, lístky a kvietky sú tepané. Filigránskymi prácami sú najmä: podstavec pod soškou trním korunovaného Ježiša, okolie sošky sv. Petra s kľúčmi v jednej a s knihou v druhej ruke a ozdoba vrchu monštrancie, kde je na kríži použitý štvorlístkový kvietok, na ktorom sedí pelikán krmiaci vlastnou krvou svoje mláďatá. Majstrovské stvárnenie myšlienky poukazuje na vysokú úroveň umelca. Filigránske tepárske ukážky v tomto umeleckom diele ukazujú na neskorú gotiku, ovplyvnenú čiastočne už renesančnými prvkami.

V r. 1523, keď sa mešťania pravdepodobne rozhodli vymalovať farský kostol, bola vytvorená na severnej strane freska **Snímanie z kríža**. Bola objavená pri reštaurovaní v r. 1957 a našiel sa na nej aj letopočet 1523 - **ide bezpečne o rok jej vytvorenia**. Okrem toho na južnej strane (od námestia) sa našla iná freska, ale táto nemohla byť reštaurovaná, pretože bola prekrytá inou renesančnou freskou - **Freskou sv. Krištofa**. No nepodarila sa reštaurácia ani jednej fresky a oba obrazy čoskoro načisto zmizli. V 14. a 15. stor. sa stretávame iba s malým počtom mien mestských farárov.

V r. 1332-1337 pôsobil v meste farár **Emothelmus**. R. 1406 sa spomína farár **Juraj** pri transakcii medzi nitrianskym archidiakonom a mestom vo veci desiatkov. Iný prievidský farár **Juraj**, ako dekan, potvrdzuje na bojnickej fare **dobročinnú fundáciu**, ktorú založil **26.10.1446 bojnický občan Gregor** v prospech **bojnického kostola sv. Martina**. Farár **Vavrinec** vo funkcii dekana urovnáva **16.9.1464** spor medzi pôvodnou materskou farou bojnickou (hradská fara) a osamostatnenými niekdajšími filiálkami, vzpierajúcimi sa platiť bojnickému farárovi poplatky, ku ktorým sa zaviazali pri osamostatnení.

M.Puvák

* * * * *

BOH opäť zhlíadol na Prievidzu a poslal ...

Obnova misií pod vedením P. Ivana Flimela, CSsR, ktorá v našej farnosti prebiehala 17. - 21. 3. 1996, priniesla po roku neočakávaný úspech. Ved' mnohí z nás denne prichádzali do chrámu vypočuť si príhovory pátrov redemptoristov, načerpať síl a hlbšie precítiť dni pôstu. Spolu s provinciálom P. ThLic. Róbertom Bezákom, slúžili pátri Ivan Flimel, Jozef Bednárík, Václav Hypius a Virgil Čierny vysluhovaním sviatosti zmierenia, návštevou a službou chorým a hlbokými poučnými príhovormi nám pomohli otvoriť srdcia len Kristovi a jeho evanjeliu. Dodali nám síl kráčať po ceste kríža. Obnova misií, ktorá prebiehala súčasne vo farskom i piaristickom kostole, bola zakončená obnovou manželských sľubov. Nezapúdajme vo svojich, modlitbách na misionárov. Prosme Pána, aby svojím slovom dokázali vo všetkých farnostiach zapáliť oheň lásky a oddanosti Kristovi !

M.Puvák

Rady pre všedný deň

Dnes sa vynasnažím prežiť deň bez toho, aby som sa ulovalo vyriešiť všetky svoje problémy naraz.

Dnes venujem veľkú starostlivosť svojmu vystupovaniu. Budem sa chovať dôstojne. Nikoho nebudem kritizovať. Nebudem ani opravovať chovanie druhých, ale iba svoje.

Dnes sa budem snažiť žiť šťastný v povedomí, že som stvorený pre šťastie, ktoré mi bude dané nielen na druhom, ale už aj na tomto svete.

Dnes sa prispôbim okolnostiam a nebudem chcieť, aby sa okolnosti prispôbovali mojim želaniam.

Dnes urobím nejaký dobrý skutok a nikomu sa o ňom nezmením.

Dnes urobím niečo, čo sa mi nechce robiť. Aj keď to bude proti mojej chuti, vynasnažím sa, aby to nik nezbadať.

Dnes budem pevne veriť – aj keby okolnosti ukazovali ináč – že Božia Prozreteľnosť sa o mňa stará tak, ako keby nebolo na svete iného človeka, len ja.

Dnes sa nebudem strachovať z ničoho. Bez strachu sa chcem radosť zo všetkého pekného. Budem veriť v dobro. Chcem preukazovať dobro druhým počas celého dňa. Budem sa posilňovať v presvedčení, že dobro musí prežiarovať celý môj život.

Z denníka
PÁPEŽA JÁNA XXIII.

O S E M S M E R O V K A

F	A	R	I	Z	E	J	J	E	A	K	S	E	R	F
A	A	A	Ž	I	E	D	O	L	E	U	N	A	M	E
Š	D	R	Y	B	Á	R	O	N	D	R	E	J	Š	Z
I	A	CH	A	A	CH	U	M	D	L	Á	T	O	K	O
A	M	A	U	Ó	M	U	Š	Á	I	M	E	R	E	J
N	E	O	N	D	N	I	K	V	R	U	D	A	L	É
G	U	M	A	J	A	R	I	I	Á	I	R	F	I	T
Y	Z	V	O	N	E	T	B	D	N	Z	A	R	Z	Ä
S	R	O	T	K	E	L	A	K	O	B	V	I	E	V
A	T	A	N	N	A	O	T	V	O	A	E	K	U	S
N	O	S	U	N	S	P	O	Z	S	S	C	A	S	O
A	M	Ř	I	T	D	T	L	U	P	A	T	V	Y	M
S	Ó	D	A	CH	A	A	A	A	B	O	S	O	V	S
O	O	S	K	A	R	T	A	K	L	T	S	I	L	Í
H	A	V	E	I	D	A	H	O	N	E	M	E	L	P

Po vyškrtaní 51 slov vylúštite tajničku, ktorá pozostáva z 24 písmen.

Tajnička ...

Slová k tajničke:

Adam, Afrika, anjel, Anna, archa, ~~bas~~, ~~batola~~, dar, Dávid, dláto, dni, dravec, Duch, Elizeus, Emanuel, Eva, ~~faraón~~, farizej, fašiangy, freska, guma, hodina, ~~Hosana~~, jar, Jeremiáš, Jozef, karta, kat, kostol, lektor, list, lode, lopta, mucha, Noe, Mária, nos, oko, osoba, Písmo Sväté, plemeno hadie, rak, ráno, rybár Ondrej, ~~ruda~~, ~~séda~~, svat, šum, tlupa, voz, zvon.

Pripravil B. Svítok

Vylúštenie tajničky pošlite do 10 dní na adresu redakcie, alebo vhodte do pripravenej schránkyčasopisu BARTOLOMEJ vo farskom kostole.

BARTOLOMEJ - časopis prievidskej farnosti. Vydáva Rím. kat. farský úrad Prievidza. Adresa redakcie: Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, t.č. 0862/228 01. Šéfredaktor : Ing. K. Thomayová. Teolog. poradca: Mgr. J. Bednár, dekan. Redaktori: A. Gálová, Mgr. E. Ochat., J. Jendrejovský, Ing. E. Pogorielová, M. Puvák, B. Svítok, B. Bullo. Dobrovoľný príspevok 3,- Sk. Tlač - Ofsetka. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú.

ZRNKÁ MÚDROSTI

Utrpenie je najlepšia cesta k spáse svojej duše.

Je veľkým nešťastím pre ľudí, ktorí nepoznajú zmysel života.

Rozhodujúca úloha srdca vo viere je príkladná zbožnosť.

E.Ochat

Eucharistia musí zaplavovať celý môj život.

Pierre TeilharddeChardin

Kto sa vyhýba bolesti, nebude schopný ani milovať, pretože milovať môže iba ten, kto sa nechá zraniť.

Anselm Grün

Pozrite na toho Človeka:

... ide, aby plakal naše slzy

... ide, aby niesol naše rany

... ide, aby podstúpil našu smrť

... ide, aby nám získal život